

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

Az Erdélyrészi Méhész-Egylet Közlönye.

SZERKESZTŐI IRODA

Ó-Vár, Bástya-utca 9-ik
szám.

HAVI FOLYÓIRAT.

KIADÓ-HIVATAL

hova az előfizetési pénzek
küldendők.
Felső-Keresztutca 1. sz.

Megrendelések	Előfizetési díj:	Kéziratok bérmentue
A KIADÓHIVATALBA.	Egész évre . . . . . 2 frt. Félévre . . . . . 1 frt.	A SZERKESZTŐSÉGBE.

Értesítés.

Örömmel értesítjük egyletünk t. tagjait, közlönyünk jövőjét illetőleg bekövetkezendő előnyös változtatásról.

A „Méhészeti Közlöny“ 1888. január 1-től fogva havonként kétszer fog megjelenni.

A méhészet barátai igen gyakran fejezték ki óhajtásukat: vajha módot nyujthatnánk Közlönyünk általi gyakoribb érintkezésre. Számosak kívánsága volt, hogy a méhészet mellett nyujtsunk tért közlönyünkben mezőgazdasági közleményeknek is, vagy legalább a gyümölcsészetnek. Átlátuk, hogy méhész-barátaink kívánsága indokolva van; hogy a havonként megjelenő, hasonczélu szakközlöny, ma már nem elégíti ki a gyors haladás után vágyókat; hogy a méhészet és mezőgazdaság — így a gyümölcsészet is — egymást kiegészítő foglalkozás levén, egyaránt érdeklik ugy a gazda-, mint méhész-közönséget; hogy az az általában kedvezőnek épen nem mondható anyagi viszonyaink közepett, nem minden gazda és méhész van abban a helyzetben, hogy szükségletének megfelelően két-, vagy többféle szakközlönnyt is megszerezhessen; — mindeme nyomós okok tekintetbevételével: az erdélyi gazdasági egyesület választmányával egyértelműleg, abban állapodott meg választmányunk, hogy a „Méhészeti Közlöny“-t az „Erdélyi Gazda“ czimű, országszerte ismert s jó hírnévnek örvendő, gazdasági lappal együtt adja ki és pedig olyképen, hogy:

A „Méhészeti Közlöny“ jövőre is önállóan szerkesztve, saját szerkesztő-bizottságának felügyelete alatt fog megjelenni, mint eddig. Terjedelme is ugyanaz marad, mi eddig volt, mert minden két hétben fog megjelenni egy fél tömött iven, tehát havonként egy ivet adunk.

Már magában az, hogy jövőre rövidebb időszakokban fog megjelenni Közlönyünk, oly előny a méhész-közönségre nézve, melynek jelentőségét nem szükséges bővebben fejtegetnünk.

E mellett a méhész-egylet tagjai, az évi tagsági díjért (2 frt, körí tagoknak 1 frt), nemcsak a „Méhészeti Közlöny“-t, hanem az „Erdélyi Gazdá“-t is kapják.

Oly kedvező előnyöket sikerült tehát biztosítanunk a méhész-egylet tagjainak, minőt az ország bármely más egylete aligha ad.

Felhívjuk tehát a méhészet barátait, hogy ragadják meg most a kedvező alkalmat és siessenek minél tömegesebben csoportosulni a „Méhész-egylet“ zászlója körül.

Bővebb tájékozásul megjegyezzük, hogy a M. Közlöny egy fél iven és az Erdélyi Gazda egy iven, ugyanegy czimszalag alatt lesz szétküldve tagjainknak.

Külön az „Erdélyi Gazda“, vagy külön a „M. Közlöny“-re előfizetés nem fogadtatik el, valamint a két lapra együtt sem. Egyletünk kizárólag csak tagjainak küldi meg az együttesen megjelent két lapot.

Valamely község, vagy vidékről egyszerre és együttesen jelentkező 10 m.-egyleti tag, ha egyszersmind a tagsági díjat is lefizette, **körí tagnak tekintetik és egy forintért úgy a „M. Közlöny“-t, mint az „Erdélyi Gazdá“-t** tagsági díjak fejében megküldjük; a rendes tagsági díj 2 forint.

A m.-egylet választmánya.

Visszapillantás.

Kedves kötelességet vélek teljesíteni, s szives örömet teszem is azt, avval az olvasó közönséggel, buzgó üggytárs sereggel szemben, a mely oly odaadó lelkesedéssel sietett annak idején és siet folyton szerény zászlónk alá sorakozni, a midőn némi mulasztást igyekszem e soraimban pótlólag helyreütni.

Nem jó akaratunkon mult, de közlönyünk terének szűk volta, s egyéb közlendőinknek sürgősebb ismertetése voltak okozói, hogy saját belmunkálkodásunkról, hogy úgy szóljak, háztartásunkról oly ritkán s annyira hézagosan hoztunk e helyen csak valamicske említést.

S pedig bizony a tavasz kinyilta óta, a mint „télszaki estélyezéséseinket“ berekesztettük, oly belügyi munkákat végzett előljáróságunk az igazgató választmány bölcs istápolása s illetve utasításai folytán, mi-

lyeket, ha nincs hozzá ügyiránti jó akaratuság, pénzzel, dicsérediákkal intéztetni vajmi nehéz lesz vala!

Már április vége táján a szűk téli tanácskozó-termet a szabad természet nagy templomával s ebben az egyleti gyönyörű méhesben való gyakori megjelenésünkkel cseréltük föl, hogy mi magunk is élvezzünk, de más, ott megjelenő, tanulni vágyó elv-sorsosainkat is bevezethessük a mű-méhészet ígéret földjére. A mester-szerepet, mint különben is nyárban künn, az egyleti méhtelegen lakó Albu, derék ig. alelnök társunk vitte, egy 2—3 hónapra felvett szakértő erő segédkezése mellett. Programmszerűleg, a nyilvános előadások, utbaigazítások idejéül a vasárnap és csütörtök délutáni órák voltak kitűzve; de rá kellett határoznunk magunkat arra, hogy minden délután legyen közülünk egy-egy avatottabb tag Albu s a rendszeren ott ténykedő említett segítségen kívül, a ki a netalán érkező idegen s illetve más látogató ügyfeleink szolgálatára állhasson. Megtörtént azonban nem egyszer, — jó órában legyen mondva — hogy még a dél-előttökön is készen kellett lennünk látogatóink, vendégeink elfogadására. Nem volt terhünkre; szívesen tettük, mert meg voltunk győződve affelől, hogy csak így általánosíthatjuk a helyes méhészkedés boldogító eszméjét. De meg aztán, Nagyméltóságú Miniszter urunk kegyét is fokozott mértékben igyekeztünk birni s illetve megtartani lelkiismeretes ténykedésünk folytán. Igyekeztünk fölhasználni minden kedvező alkalmat arra, hogy közkincsünket, a 99 családra épített s már csaknem egészen be is népesített diszes pavillont, a városunkban gyűlésező, s illetve átütazó, vagy éppen ezen czélból hozzánk jövő ügytársainkkal megismertessük s ennek kapcsán kedvelt ügyünknek megnyerhessük.

Belátván azonban igazgató választmányunk, hogy egy ilyen diszes s természetesen költséges méhest nem sokan állíthatnak, a nyerendő államszegély szép reményében egy 60—70 családra való közönségesebb méhszint is létesítettünk, hogy erről példát véve, szerényebb módu társaink, ilyenell láthassák el ők is magukat. Sikerült egy munka, és ez új méhes megérdemelné, hogy rajzát adjuk, azonban most lehetetlenség.

Különben, dicsekvés nélkül legyen mondva, tudja az Isten, de nekünk s illetve egyletünk előljáróságának, mint a Gáspár Olvasó-könyvbeli szegény (boszorkány) asszonynak minden sikerül, annak tulajdonképpen talán az az oka, mert előljárói s illetve ügyintézői, önzetlen odaadással versenyeznek egymás közt, hogy melyik tudja a rábizott munkát kifogástalannabbul végezni. S valóban, mintha a gondviselés ujja jelölné meg időről-időre ügyünk élére az embereket, akként mennek a dolgok. S mégis egy különösebb Isten-áldásaképp kell tekintenünk azt az egyént (Bodor Lászlót), a ki készörömest teszi éjjelét nappallá, mellőzi nem egyszer magán-ügyeit, csakhogy egyletünket emelkedni, ennek dolgait virágozni láthassa. Ő az

harmad-negyedmagával, a kinek merész elhatározására e már hazaszerte ismeretes szerény vállalatunkat a M. K-t. megindítottuk, hogy ezáltal legelső sorban egyesületünk távolabb lakó tagjait még szorosabban kapcsolhasuk keblünkre. Ő az, a ki a 7—8 hónapon keresztül hiában várt államszegély kárpótlásául a Méhészeti Kalauz sajtó alá rendezése, részvényjegyek kibocsátása, nagyobb mennyiségű egyleti méz-eczet készítése s tudná a jó ég mi minden által, oly elévülhetlen érdemeket szerzett magának, a melyeket közönséges ember bizony-bizony aligha csak meg is közelíthetne. Ővé legnagyobb mérvben az az eszme is, hogy Közlönyünket együtt, úgyszólván egyesítve jelentessük meg az „Erdélyi Gazdá“-val, hogy tagjainkkal egy hónap helyett kéthetenként találkozhatunk, s ezenkívül a gazdaszat más ágaiból is — ugyanannyi tagsági illetékért, mint eddig — anyagot nyújtunk, igen szükséges az ismeretszerzéshez. Ővé az érdem oroszlánrésze, ővé legyen elkötelezett tiszteletünk is! Meg vagyunk győződve, hogy ez egyesítésünk legnagyobb elismerésével és belenyugvásával fog találkozni tisztelt tag- s illetve összes ügypársainknak.

Erre különben incidensül szolgáltak ama több oldalról nyilvánult óhajások is, a mik a szerkesztő tisztelt barátom „előszavában“ hangsúlyozták, hogy t. i. jó volna, ha olykor-olykor egy-egy kevés gyümölcsészetet s más efféléit is elegyíthetnénk Közlönyünkbe.

Igazgató választmányunk rendes kéthavi ülését pontosan betartotta, ezenkívül csaknem minden héten összejöttek elnökségi tagjai, hogy melen-gessék a még gondos ápolást kívánó 7 éves „honpolgárt“ s fejlesszék és tenyésszék annak ügyeit. S daczára annak, hogy már jóformán belevitte az egyesület előljáróságát a „szép reménykedés“ a túlköltekezésbe s mégis az egyesület nem sajnálta székesfehérvári képviselőjétől készséggel adott pénzsze-gélyét; nem azt az áldozatkészséget, melyet Közlönyének száz meg száz példányban való ingyen szétküldésével s több más módon mivelte. Az okt. 1-én tartott ülésben pedig Bodor László I-ső alelnök szerkesztőt igyeke-zett megnyerni, hogy az egyesületet a deési vándorgyűléssel összekötött mé-hészeti kiállításon képviselje, ki e tisztet kész örömet el is vállalta s még hozzá az evvel járó költségeket is maga sziveskedett hordozni, a miért jkönyvi köszönettel is kívánt adózni az ig. választmány. Elismerés és ju-talmazás kísérte megjelenésünket mindkét kiállításon.

Hogy küzdelme, harc-háborúja is volt egyesületünknek, a keretek s egyéb hasonlók miatt, ismeretes dolog olvasóink előtt; de vér nem folyt, a tinta pedig hadd folyjon, a tűz hadd szikrázzék, a vér hadd pezse-gjen, mert ez mind életrevalóságra mutat, s eredményeket föltüntetni tudó ön-érzetes munkásnak meg is engedhető, ha néhanapján, talán igen ki is találja mondani a szót!?

Megnyugvással bocsátjuk hát — a többi után — ez évet is örök

nyugalomra; mert ez megadta, habár lassan is, a mit adhatott. Nem volt biz' e mézgazdag, de silánynak sem mondható, mert 3—6 kiló pergetett mézet átlag minden egyleti méh-család szolgáltatott, s tekintettel arra tulajdonképpen, hogy csak 33 családdal dolgoztattunk mézre, öt métermázsán fölül lehetett tőlük meggazdálkodni, kétszeresét is nyertük az 5—6 kilónak; jövőre pedig 96 család van egészen biztosra telelve be egyleti méhesünkben. Ilyen az eredmény egyáltalában Kolozsvárt, s mondhatni egyletünk területén az erdélyi részekben. Egyleti területünk vándortanitója Abend úr derékül, teljes megnyugvásunkra végezte a rábizottakat; párszor köztünk is megfordult nagyérdemű főnökével Grand orsz. méh. felügyelő urral s e találkozások, rokonszenves érintkezések valósággal meg is termették óhajtott gyümölcseiket. Jól is van ez így! Vajha más kerületek és egyesületek intézői is hasonló rokonszenves s ötlet méltán megillető bizalmas elismerésben részesítenék „országos méhészetünk fejét.”

Cselekedettel s bizalmas bánásmáddal mutassuk meg, tisztelt társaim, hogy mit érünk!

Kézzel fogható, szemmel látható eredmény mérlegelje mivoltunkat. Nem szóbeszéd csupán és rút hajsza, alattomban és nyilvánosan.

Zárjuk le ez évet bünbánattal, szives kézzorítással, szeretettel s ígérjük, hogy százszorozottan igyekszünk előre, kiki a maga útján és tehetségére szerint, a nélkül azonban, hogy elismert nagyjainkat bántalmaznók, ügyünk élére állított fejünket kesergetnók, egymást s illetve az alantabaknak képzelteket gáncsolnók, fitymálnók.

Legyen béke velünk s így Isten áldása lesz rajtunk s közösügyes munkálkodásunkon.

Ugy legyen!

Szentgyörgyi Lajos.

A méhészeti védtörvény-tervezet.

(Befejező közlemény.)

Az első védtörvény-tervezetet a miniszter sem tartván bizottság elé terjeszthetőnek: ismételten felszólította a budapesti orsz. m.-egyletet, leküldvén oda a mezőgazdasági perrendtartás javaslatát, hogy arra vonatkozó észrevételeit tegye meg.

Az egylet most egy négy pontban foglalt rövidke tervezetet terjesztett föl a miniszterhez, melynek első és harmadik pontja mellőztetvén, csak a második és 3-ik pont vétetett föl a javaslatba, hol a 11. és 12. §-ban foglaltak helyet. E cikkek a következők:

11. §. Kiröpült méh-rajot a tulajdonos más telkén is keresheti és

befoghatja; tartozik azonban a telek birtokosának (az előterjesztésben tulajdonos állott), a netán okozott kárt megtéríteni. (Helyesebben tán megfizetni?) Ha az anyakas tulajdonosa a rajt két nap alatt el nem fogta, a raj annak tulajdonává válik, kinek birtokán letelepült, vagy annak, a ki azt befogta.

12. §. Benépesített kaptárokat végrehajtás esetén, csak a méhek munkájának szünetelése alatt, azaz a téli hónapokban szabad a helyükről elmozdítani.

Ennyibe lyukadt ki tehát az a régóta várt és vajudó méhészeti véd-törvény.

És ez a két cikkecske is határozottan elhibázott. Az az intézkedés, hogy ha az anyakas tulajdonosa a rajt két nap alatt el nem fogta, azé lesz, kinek birtokán letelepült, vagy a ki azt befogta, sok esetben a jogos tulajdonnak, a magánjog elveivel össze nem egyezhető módon való megtámadására fog vezetni. A méhrajnak idegen személy általi befogása, mint elsajátítás általi vagyonszerzés, a polgári jog elvei szerént nem jogosult ott, hol a tulajdonos kijelentette szándokát, hogy a tulajdon iránti jogát megtartja és érvényesíteni akarja. E felfogásnak adott kifejezést az ált. polg. törvénykönyv 384. §-ában is a törvényalkotó. E §. szerént, ha a tulajdonos 48 óra alatt a raj befogása iránt lépést tett, vagyis, a mint ott írva van, a rajt „hajhászta“, nincs joga többé másnak elsajátítás általi tulajdon szerzésre. De a józan ratió is ellentmond annak a feltevésnek, hogy a raj tulajdonosa az iránti jogától megfosztassék (daczára annak, hogy raját kiröpülés után 48 óra letelte előtt üldözte) csupán azért, mert bármely gátló ok miatt nem tudta kasba befogadni 2 nap alatt s a megszállási helyről elszállíttatni. Sajnos, hogy a bizottság, a tárgyalás folyamán, a hibát észre nem vette, s valószínűleg így fog átmenni a törvénybe is.

A 12. §. sem sokkal szerencsésebb. E §. a téli hónapokat rendeli alkalmasoknak a lefoglalt eleven méh elszállítására.

Valóban megdöbbenem e §. olvasásánál s első gondolatom az volt, hogy a ki javasolja, hogy a lefoglalt méheket télen szállíttassák, annak fogalma sincs arról, hogy micsoda állat a méh? De e feltevésemet le kellett hogy döntse az 1887. okt. 13-án, Budapesten tartott orsz. méh. egyesületi választmányi ülésének közzé is tett jegyzőkönyve, mely szerint mind szemem szedett méhészek tették azt az ajánlatot. Télen szállítsuk a végrehajtás utján lefoglalt méheket! Télen vitessük azt árverezés alá! Tehát semmi szin alatt nem szabad ahoz nyulni december előtt a végrehajtónak, de akkor szabad a vásár! A ki árverez reá, annak természetesen meg is szabad néznie, milyen erős a család, tehát bebocsájthatja a fagyos levegőt a kaptárba sat! Azt csak nem hihetem, hogy a javaslat irói

ellenségei a szegény és adósságcsinálásban ártatlan méheknek, de azt se hiszem, hogy ne tudnák, miszerint a fagyos lég megöli a méhet! Így töprengve a fontos kérdés felett, a végén mégis megkaptam a menedéket.

Megvillant agyamban egy furfangos prokatori fogás. Eszembe jutott a lelketlen Shylock és az agyafurt Portia. A lelketlen hitelező, ki már az eleven méhet is árverezteti, csak télen teheti, s mert nyilvánvaló dolog, hogy méhek téli háborgatása, azoknak elpusztulását eredményezi, s még biztosabban, ha szállítják is és vizsgálgatják is; ebből következik, hogy a hitelező ez uton eleven méhet nem levén képes szerezni s még az árverezők is valamennyien csuful járván, jövőre kellő tartózkodással lesznek a méhek iránt s így a méhészeknek nem lesz okuk tartani a hitelezőktől. De már mégis csak sajnálom én azokat a szegény lefoglalt, megvizsgált, meghurczolt, bundátlan téli méheket, s még inkább, hogy a bizottságban nem volt méhesz, vagy egy-két jólelkű állatvédegyeleti tag, a ki egy pár jó szót kockáztatott volna azokért a szegény telelő méhekért.

Ezek szerint hát a méhészeti „védtörvény“ dolgában manap csak úgy állunk, mint állottunk eddig. No hát az természetes, hogy egy telyes egész méhészeti törvényt nem is lehet beilleszteni a mezőgazdasági rendtartás kerelébe, minthogy a méhészeti törvénynek olyan kérdéseket is fel kell ölelnie, melyek nem tartoznak a mezőgazdasági r.-tartáshoz, sőt összeköttetésben sincsenek avval. Sokkal helyesebb lett volna tehát inkább nem is érinteni a méhészetet e javaslatban, minthogy odadobjunk egy pár hézagos intézkedést, mely ugyan bizony nem sokat lendít a méhészet ügyén.

Óhajtott volna, hogy a miniszter e kérdést végre-valahára komoly figyelemre méltassa.

Majdnem valamennyi modern állam, vagy törvényhozás, vagy rendeleti uton igyekezett a méhészeti érdekeknek védelmet nyújtani. Csak nálunk hiányzik az. Ott, hol épen most, oly rohamos haladásnak indult e szép jövőt ígérő termelési ág; ott, hol máskülönbben az állam anyagi áldozatot is hoz e biztos jövedelemforrás megnyitása czéljából; ott, hol oly feltűnően érezzük a szabályozó törvény hiányát s oly régóta kérjük, sürgetjük, hogy a szakminiszter valahára erre is terjessze ki figyelmét. És tartunk attól, hogy a m.-gazdasági rendtartásba becsusztatott, pár árva sorral ismét leveszik e kérdést napirendről!

Kolozsvári László.

Egyleti élet.

Egyletünk központi (kolozsvári) választmánya folyó decz. hó 3-ikán tartotta meg (kéthavi) rendes ülését Bodor László I-ső alelnök elnökle mellett, Albu József II-od (igazgató) alelnök, Fodor Gyula pénztáruok, Ta-

mási János, Knöpfler Károly, Kuliseki Endre, Wieder József, Bartha László, Nagy Elemér, Csiki Albert tagok és Szentgyörgyi Lajos egyl. főtitkár jelenlétében.

246. Az okt. 1-én tartott ülés végzéseinek elintézése felől megtévé jelentését a titkár, Bodor László elnök terjeszti a választmány elé azon megállapodási pontozatokat, melyek értelmében történend Méhészeti Közlönyünknek az Erdélyi Gazdával való együttes kiadása. Rövid eszmecsere után a választmány a két lapnak együttes megjelenését minden tekintetben előnyösnek találván, készséggel megy bele az egyesülés eszméjének realizálásába, s megbizza az elnökséget, hogy Bodor László elnök-szerkesztővel egyetértőleg oly megállapodást biztosítson, mely úgy az egyletre, mint Közlönye olvasóira egyiránt előnyös legyen.

247. Az egylet főnnállása óta, (1880. decz. 26.) minden télszakán meg-megújuló s igen üdvösnek mutatkozó „m é h é s z e t i - e s t é l y e z é s e k” ügye kerülván szőnyegre; utasította a választmány az egyleti előljáróságot, hogy ennek rendezésére is tegye meg a lépéseket s már a legközelebbi szombaton kezdje meg.

248. Évi illeteikkel hátralékban levő tagtársainkkal szemben, ismételt megsürgetés hozatván javaslatba, megbizatott az elnökség módot és eszközt találni arra, hogy a hátralékok mihamarább behajtassanak.

249. Bodor László I-ső alelnök, mint a deési kiállítás egyleti képviselője tesz jelentést az ott szerzett méhészeti tapasztalatokról, mely jelentést egész megnyugvással veszi tudomásul a választmány annyival is inkább, minthogy e jelentés teljes terjedelmében közölve lett egyleti közlönyünk okt.—novemberi számában is; elismerő köszönetet nyilvánítván a választmány egyszersmind azért is, hogy ez utat saját költségén sziveskedett Bodor elnök megtenni.

250. Bodor és Albu egyleti alelnökök terjesztik be elszámolásaikat az egyleti új méhes elkészítése alkalmából. A beterjesztések 3-as bizottságnak adatott ki megvizsgálás és jelentéstétel tekintetéből.

Albu beterjesztéseiből örömmel vette tudomásul az ig. választmány azt a megnyugtató körülményt is, miszerint az egyleti méhes a lefolyt silány évben is kedvező eredményt tüntetett föl, a mennyiben átlag minden egyes méh-családtól legkevesebb 5—10 kiló méz nyeretett s ezenkívül rajok, néhány üvegharang s keretes lépesmész, melyekből, az alapszabályok értelmében ez évben is 62 tag részesült nyereményben kisorsolás utján.

Hasonló örvendetes tudomásul szolgált az is, hogy az egyleti méhesben 99 teljesen jó karban levő méh-család telettetett be s várja az új tavaszt.

Ezek s még néhány apróbb kebli ügy elintézése után az ig. választmány tisztéből folyólag — egy lelkes tag indítványára — az időt és fáradságot nem kimélő elnökségnek elismerő köszönétét fejezvé ki, — a gyűlés szétozlott.

Szentgyörgyi Lajos,
egyl. főtitkár.

Néhány szó a méhrablási viszonyokról.*)

(Adalék a m.-védtörvény javaslatához.)

Már régóta szándékozom indítványozni a méhészeti ügybarátok s méhészegyletek előtt, hogy a méhrablás ügyében egyetileg hozassék létre egy szabályzat, mely, az abból eredő folytonos és eredménytelen egyenetlenkedéseknek végetvetendő, mondaná ki, állapítaná meg azt, hogy a méhrablásnál a rabló vagy a rablott (értendő: megtámadott) családban keresendő-e az ok? S ha ezek tulajdonosainak rablási esetek miatt egymáson keresetük lenne, hol s miképp szerezzen magának elégtételt a sértett fél?!...

Ezen szándékom valósításáról már lekezdttem vala mondani, midőn a M. Közlöny október—november havi füzetében szellőztetett bizonyos „Méhészeti védtörvény tervezet“ cikkeinek s ezek között különösen a 9-iknek megösmérése által ismét ösztönöztetve érzem magamat arra, hogy szerény felszólalásomnak a M. Közlönyben helyet kérjek.

Említett 9-ik cikk főtétele ez: „A rabló méhek tulajdonosai felszólítandók a rabló törzsek elzárására. A kik ennek eleget nem tesznek, mint szándékos károsítók büntetendők.“**)

T. Kolozsvári úr, említett méhészeti védtörvény tervezet cikkeinek közlője, eléggé kifejezi a 9-ik cikk értelmének helytelenségét. Legyen szabad azonban mégis nekem is nyilvánítanom, miszerint ezen §-t ily értelemben én sem tartanám elfogadhatónak.

Azt kell hinnem, hogy a cikk szerzőjének méhei soha sem raboltak, hanem inkább raboltattak s szerző azért kél annyira védelmére a rablott törzseknek. Nem tartom pedig méltóknak a feltétlen védelemre, mert tapasztalatom szerint, a rablás oka nem annyira a rabló, mint azok által ostrom alá vett családban található fel. Igaz, hogy a méhek természetében eredetileg meg levén a rablásra való hajlam, különösen tavaszon és ősszel, midőn a mező tar s teljes elfoglaltatást a méheknek nem nyújt,

*) Tárgyhalmaz miatt késett.

Szerk.

***) E javaslat mellőztetett ugyan, mindazonáltal a kérdés megvitatására készségesen adunk tért, mert előbb-hátrább napirendre fog kerülni a m.-törvény. (Szerk.)

megtámadják s ostromolják egymás tanyáját. Ámde oly családnál, mely teljesen rendben van s kellő védelmet tud kifejteni, nem boldogulnak és csak onnan zsákmányolhatnak, hol valami rendetlenség van s azért az ily család vagy nem akar, vagy nem tud eléggé védekezni.

Eléfordul pedig az ily állapot a következő eseteknél: ha valamely család anyátlanná lett, ha köpüje (kúpos kasnál) nincs kellően körül tapasztva s ennél fogva hézagokkal bir, melyeken a rabló belophatja magát, s a családtagok tanyájukat annyifelől megvédeni nem elég erősek; sőt akkor is, ha rablási időszakban a röplyuk igen tágosan hagyatik; ha valamely családban lép szakadt le s a méz szétfolyt; sőt akkor is, ha a méhesben mézcsepegések estek vagy mézes morzsák hullottak el; ha kellő óvakodás nélkül étetetik valamely család, szabad helyen, nappal, nyílt röplyukkal, mikor a lakmározó honniak közé idegen is könnyen furakozhatik; ha az étetésre fordított méz erős szaggal bir, mint a főzött méz is stb. stb. Majd minden rablási esetről fedezhetni fel efféle hibát. Vizsgálja meg jól a méhészt megtámadott méheit s tapasztalni fogja, hogy valami lappangó hiba csalja oda a rablókat. Ám megtörténik, hogy ily okok nélkül is, szívós kitartással támadnak egymásra a méhek, s hogy az ily támadók tulajdonosai a 9-ik cikk értelme szerinti megróvás alá lennének vonhatók, mert meglehet, hogy gondatlanságból valami mézhez engedték jutni méheiket, mi által azok ingert nyertek az „ingyen“-re. De ez ritka eset s okos méhészt megintés nélkül is gátolja méheit a rablásban, mert tudja, hogy az is egy betegség.

Jogosan tehát senki sem követelheti, hogy a rabló család tétessék zár alá, mely többnyire a legjobbakkal közé tartozik s a kevésbé jó és beteges hagyassék szabadon. De különben is, lehet-e ez által segíteni a bajon? Nem hiszem. Hisz' az elzárt rabló nem csak pár nap mulva támadhat újra, sőt néha tavaszon is felkeresi a helyet, a honnan ősszel zsákmányolt. Aztán a hibás családot még más is felkeresheti; több is, táu az egész község méhei; hát aztán a község minden méhésze zár alá tegye-e méheit?!... Jegyezzük meg azt is, hogy elzárni a jó családot, legtöbb esetben áprilisi s májusi szép időben, midőn a fiasítás már kezdetét vette s mezei friss virágporra s híg mézre van szükség, veszélylyel jár. Két napi elzárás ilyenkor — tapasztalatom szerint — két heti hátramaradást okozhat.

Nem pártolom tehát a 9-ik cikket. A helyett ajánlom, hogy zárjuk el inkább a megtámadott családokat. (Minden szabály alól van, s úgy ez alól is lehet kivétel. Az önként értetődik.) Keressük meg hibájukat s ha felfedeztük, segítsünk rajtuk, ha lehet; ha nem lehet, semmisítsük meg, esetleg osszuk fel inkább, semhogy miattuk a többi méheink is veszélyeztetve legyenek. Én ezt a módot gyakoroltam, midőn más méhe az

enyémet rabolta. Fájdalom, más nem ezt tette velem, ha az enyém ment rabolni. Ekkor is nekem kellett a hibásnak lenni. Még mérgezéssel is fe nyegettek. Zászpás, kovászos s nem tudom még miféle csalétket szokott némely rosz érzelmű ember boszujából a rabló méheknek adni. Ez volt szánva egy ízben az én méheimnek is. Egy hozzám közel lakó méhes ember ugyanis, a kinek méheit az enyéme megátámadták, felszólított, hogy zárjam el rabló méheimet. Tudtam, hogy nem nálam van a hiba, azért következő reggel megtekintettem panaszlóm méhesét. Itt volt a baj oka. Rendetlenség! körültapasztatlan kasok még azon állapotban, a mint rajzaskor oda tétettek. A kasok alsó kerületét teljesen el nem záró alsó polczdeszka. Félrehányt lépdarabok stb. De mi több: fájdalommal kellett tapasztalnom, hogy a mérgezett csalétek is ki volt téve a félre tett rablott család helyére. Elhültem ennek látásán, midőn azt is elgondoltam, hogy egy pár óra alatt minden méhcsaládom megmérgezhethi készletét s megsemmisül, úgy a másoké is! Ekkor támadt bennem a kérdés: hogy ha kárt vallok, kihez, hová menjek panaszra? S minő alapon követelhetek kártérítést? (A 9-ik czikk írójához hiába folyamodtam volna). Emberem szép szóra eltette ugyan csalétkét, de az eset okul szolgált nekem: szabályzat készítését kérni, szorgalmazni, melyhez alkalmazkodni minden méhészkötteles legyen s melynek alapján — szükség esetén — elégtételt is lehessen nyerni.

Egy ily szabályzat, vagy ha úgy tetszik: méhészeti védtörvény létrehozásának pártolására, szorgalmazására kérek is minden ügybarátot!

Sőt, még addig is, míg az életre jőne, ajánlanám, hogy magáévá téve ezen kérdést, valamennyi méhészegylet, úgy a fiókkörök s egy általános kötelező szabályzat létesítését szorgalmazzák.

Kozma Dimény.

Szakirodalmi szemle.

A „Magyar Mész” deczemberi füzetében ismét találunk néhány figyelemre méltó sort a méz-cognace készítéséről. Báró Ambrózy szól ismét e kérdéshez, reflectálva ama észrevételekre, melyek a „M. Közlöny” október—nov. havi füzeteiben jelentek meg a Vegyes rovatban, a méz-cognace készítéséről, br. Ambrózytól megjelent közlésre. A „M. Közlöny” ajánlta, hogy a pergetett mézből készített mustot jó, ha lehabozzuk. Ajánlá továbbá a „M. K.”, hogy a méz-cognaceot hagyjuk meg a maga valóságába, s ne vegyítsünk abba cognace essentiát, annak hiteleért sem. Br. Ambrózy kérdést intéz az iránt; miért kell csak a csorgatott mézet lehabozni? Erre válaszom az, hogy a csorgatott méz rendszeren idegen anyagokat is tartalmaz, melyeknek legalább egy része felszínre kerül a főzés által, ezért a lehabozás ajánlatos; a pergetett méz tisztább levén, ott a fáradság felesleges. Bármily tiszta legyen a méz, a lehabozás nem árt, csak javít a méz-boron, de, hogy a felesleges fáradság kerültsék, csak azért volt ajánlva a csorgatott méz lehabozása. A besűrítés épen felesleges, minthogy

költséges és nem áll arányban a kiadással a haszon. Mert ám igaz, könnyű munka, ha egy literről van szó, mely megfér a fazekok mellett a konyhán, de a ki üzleti célból akar cognaceot gyártani, annak költséget okoz még a lehabozás is, hát aztán a besűrités?

Egy román szakmunka. Csak nem rég fejeztem ki örömemet a felett, hogy a román irodalom egy figyelemreméltó szakmunkával gyarapodott. De mény Constantin „Stuperitorul“ című munkájában, s már egy újabb, román nyelven írott szakmunka jelent meg, a Degán Ágoston „Curs de stupărit“ című könyve. Degán Ágoston, határőrvidéki vezér-tanító, már régóta foglalkozik a méhészettel, elősmert, veterán méhész, kinek neve a „M. Közlöny“ olvasói előtt is ismeretes, s különösen nagy szolgálatot tett a méhészetnek a liszt-etetés körül tanusított éles megfigyelése által, melynek eredményét januári füzetünkben közzé is tette. Degán ur, a most kiadott munkájában bebizonyította, hogy egy rendszeres egész összeállítására is hivatva van. A 90 oldalra terjedő munkában, rövidre vonva megtaláljuk mindazt, mire szükség van a méhésznek az alap-ösmeretek megszerzéséhez. Népszerűn, érdekesen ír, s méhészeti tapasztalataink valóban érdekes és gazdag tárházának nevezhetjük azt. A szövegbe 35 csinos kép van nyomva, melyek felette emelik a munka becsét. Ára csak 35 kr. Közlönyünk jövő évi számaiban tüzetesebben fogunk e munkával foglalkozni, melyet melegen ajánlunk a román nyelvvel foglalkozó közönségnek.

A „D. III. B. Zeitung“ decemberi füzetében Schönfeld értekezik érdekesen a himpor, mint élelmi szerről. Téves — ugymond — az a hiedelem, hogy egy méhcsalád, bő méz-készlet mellett, minden himpor nélkül, jól kitelelhet. Nem találhatunk talán egyetlen méhet sem, melynek végbelében ne volna himpor; ez is megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy a himpor nélkülözhetetlen tápanyaga a méheknek. Csak oly méheknél fordulhat elő, hogy himpor nincs a belékben, melyek himpor-készlet nélkül telettek be: de nagy ritkán telnek ki. Köztudomásilag a királynék és herék nem táplálkoznak himporral, hanem mézzel, melyet ők a czellákból szívnak ki. A fehérnye-tartalmu anyagokat pedig a munkás méhektől nyerik, melyek amazokat étetik. Hogy megtudja, mennyi ideig él a here, tisztán mézzel táplálva, kísérletet tett cikkíró: két 200—300 gramm mézet tartalmazó keretet körülvevő sodrony-hálóval, oly módon, hogy az az alá bocsátott herék a hálótól nem akadályoztatva, a keret bármely részéhez mehettek; ezen kívül egy másik hálót alkalmazott, mely az alsótól 1 cm. magasra volt téve, azért, hogy a dolgozó méhek ne éthessék, az alsó háló és lép közé bocsátott heréket; nemkülönb a két háló közé is bocsátott heréket; ezek ehettek mézet és a munkások által is tápláltattak. Ötödnap este a csak tisztá mézre lezárt herékből csak négy volt életben, a többi elhalt; míg ellenben a két háló közé tett herék, teljes jó erőben voltak s midőn kibocsájtotta onnan, egész vidáman röpkedtek tova. Az elpusztult herék halálát nem egyéb okozta, mint a légeny tartalmu élelem hiánya. A munkás-méhek mindenesetre tovább tudják túrni a himpor hiányát, de kétségen kívüli, hogy a nélkül azok sem élhetnek meg.

X. X. —

Csarnok.

A z e l s ő d é r .

Istenem! minő változás . . .

Még tegnap, bírha az őszi, de még mindig a kellemesen ható nap meleg sugaránál láttam örvendezni mindazt, minek együttes jelenléte: a kellemes összhang, oly édes elragadtatással tartotta fogva elmerengni szerető lelkemet.

A fák, bokrok susogó lombja, a rezedá s kitartóbb társainak kellemes illata, a

csicsergő madarak, s kedvesen zummgó, ide-oda játszián röpkedő méhek: mind-mind együtt valánk, mint eddig, mint annyiszor, mint mindig, úgy ma.

Ki gondolta, hogy egy derült éj mint egy kicsapongó jókedv, oly gyorsan hozza meg a megbosszulás keserű gyümölcsét?

Te d é r, te kegyetlen zsarnok! Menuyi örömet, mennyi gyönyört töröltél el ki-méletet nem ismerő kezeknek egy vonásával! Nem fáj a lelked?

A dermedt lombok, a bánatosan lecsüggesztett kis virágfejek, az elnémult dal és zsongás mind, mind a te műved. Te! Minek szemlélése mint egy nyilallás futja át fájó érzettől áthatott lelkemet.

Komor gondolatokba merülve, keserves elmerengésemben értettem meg csak, hogy az a feledhetetlen, kedves tegnapi nap, összehasonlíthatatlanul felségesebb volt minden azt megelőzőnél s méltó szemrehányást tettem magamnak, hogy én, ki anynyira barátja vagyok a természetnek, ki annyi szeretettel csüngök rajta, hogy nem értettem meg jóbarátaim, szeretteim hangját . . . a lombok susogásában az elválás panasztát, a virágok dúsabb illatozásában a hálát, a csicsergésben a bucsut, a zsongásban a jóbaráthoz intézett istenhozzádat.

Te d é r, te hatalmas valami, gyönyörködj művedben!

Segítségre jött a dermesztő szél, s im a természet minden disze, ékessége ott hever előtted sápadtan, aczán a halál kinyomatával. Ne félj! bátran reá teheted hatalmas lábaidat, tapashatod . . . a szisszenéssel, melyet hallat, csak elfojtott fájdalomt fejezi ki, de sokkal nemesebb, minthogy bosszúra gondoljon. Ne félj!

Gyönyörködj az élettelenül lecsüggesztett drága kis fejceskében, a pusztá némaságban, a jéggé dermett harmatcseppben . . .

De nem fogsz gyönyörködni: eltitkolom keblem fájó érzetét, melyet e pusztulás látásán érzek, magamba fojtom könnyeim.

Gyűlöllek!

A természet, mintegy kedvese vesztét sirató özvegy, önként dobta el magától minden ékességet, szomorú . . . szava elnémult . . .

Istenem! minő változás.

Nagy időre mondottunk bucsut egymásnak, kedves kis barátim: méheim! De ne féljetek, én feledni nem foglak titeket.

Ágyaitokat saját kezemmel vetettem puhára, gyöngéden, hogy pihenésőtök édes legyen.

Várom, lesem a viszontlátás örömét, hogy, mint egykor, úgy majd ismét együtt köszöntsük a felkelő napot.

Isten veletek!

Fodor Gyula.

Vidék.

B.-Hunyad, 1887. decz.

Szép április, csunya május. Így kezdődött nálunk a méhészkedés. Aztán jött egy hosszú, hosszú szárazság. A föld épen Csinghilinginkánig repedt. Ez pedig a föld tulsó végén van, tehát ott, a hol rá lehet lépni az óriás teknős fölére. Méheink csak vizet kaptak és mézet a bődönből, a ki tart efféle furcsaságot. Sok imádkozás és vezeklés után végre megnyíltak a jóságos egek csatornái, s nagy zuhogás és dörögés és villámlás között megérkezett a — jégeső. De ez még nem minden. Junius második és julius első felébe neki vadultak a méhek a rajzáznak. Hogy mi lesz ezekből a szerencsétlen rajokból a télen s még inkább majd a tavaszon, azt csak a jó isten és Kühne tudná megmondani, Abend ehez nem ért. Nekem, istennek hála, egy rajom sincs. Mézet azonban szépecskén kaptam. A spekulatív etetésre szánt anyagnak huszonötösörösét. Megéttetem két kiló mézet, ki találja ki mennyi mézemet van? De rajom sok lesz jövőre. El is határoztam, hogy a fogház pár száz kaptárjából meg fogok rendelni kettőt.

Hány méhészt van nálunk? Száz, azaz 100. S a mi fő, mind okszerű méhészt, kivéve kilenczvenkilenczet. Ez a sok okszerű méhészt Chorus Gyula, ki Schweiger Nándorral triumviratust alkotna, ha még egy hozzájuk fogható akadna.

Szentgyörgyi.

Vegyes közlemények.

Szerencsés tagtársaink.

Egyletünk ig. választmánya október 19-én ejtette meg az alapszabályok éttelmében a szokásos évi kisorsolást, az évdijaikkal rendben levő egyleti tagok, — és azon méhésztársak közt, kik a januárban kibocsátott 5 frtos részvények birtokában vannak.

Az évdijas tagok közül — a 62 nyeresémből — Ágh István gazdatiszt Gálfalván nyert egy méhcsaládot; Bartha Miklós Gyalu, egy keret mézet; Márkhárd József főmérnök Kolozsvártt, másfél kiló pergetett mézet; Szabó Sámuel tanár, Knöfler Károly, Orbán Józsefné, id. Bodor Pál, Züllich István, Reinbold Olivér, Kolozsvárt, — Rozenberger Mátyás Gyalu, 1—1 fél kiló pergetett mézet; dr. Csiki Viktor, Schilling Rudolf, Mucsi József, Hirschfeld Sándor, Benkő Mihály, Kolozsvártt; Derzsi Domokos, Gagy; Rác Miklós, Koncz Benjamin, Kis-Solymos; Jakabházi András Szt.-Ábrahám egyenkint 30—30 gramm pergetett mézet.

A fönnebbieken kívül nyertek a 11., 13., 17., 23., 26., 27., 29., 31., 32., 33., 35., 36., 37., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 46., 47., 49., 50., 52., 55., 58., 60., 65., 67., 69., 76., 77., 79., 80. számú sorsjegyek tulajdonosai; s minthogy pedig minden sorsjegy négy-négy számmal játszott; a 17., 35., 44., 47., 50. és 67-es sorsjegyekből 2—2 számot ért a szerencse, s 17-es birtokosa nyert (a 65., 67. számmal) kétszer 30 gramm pergetett mézet; a 25-ös tulajdonosa (138—139. számokkal), kétszer 1—1 keret; a 44-esé (a 171., 174. számokkal) egy keretet s egy félkiló pergetett mézet; a 47-es (a 185., 187. számokkal) másfél s egy kilogramm pergetett mézet; az 50-es (a 197—198. számokkal) másfél kiló és 30 gramm pergetett mézet; a 67-es tulajdonosa, (a 265—267. számokkal) egy kilót és felet, — továbbá a 49-dik sorsjegy tulajdonosa szintén egy méhcsaládot, de kaptár nélkül, s így a kaptárért, a melybe helyezendő 1 frt 50 kr küldendő be; — a 46. és 69. sorsjegyek tulajdonosai egy-egy méhcsaládot, Bodor-féle deszka-burkolatu (2 frtos) kaptárban; a 29-es sorsjegy tulajdonosa egy szépen beépített üveggarangot (Sturz); a 39., 55. számú sorsjegyek birtokosai egy-egy keret finom lépes mézet; a 41. és 13. számok tulajdonosai fejenként másfél kiló pergetett mézet; a 37., 32., 57. és 42. számok tulajdonosai egy-egy kiló pergetett mézet; a 60., 33., 40., 76., 27., 56., 31., 23., 36., 52., 77., 65., 43., 79., 80. és 11. számú sorsjegyek birtokosai egyenként 1—1 fél kiló pergetett mézet.

S végül kisorsoltatott a 14 és 78 s sorsjegy, melyeket Fodor Gyula egyleti pénztáros azonnal bevált, a mint ezek tulajdonosai jelentkeznek nála. (Külmagyar-felsőkereszt utca).

A fönnebb irt nyeresémi-tárgyakra nézve a „szerencsés tagok“ Hirschfeld Sándor, egyl. választmányi tag, fűszer- és csemege-kereskedésébe kéretnek fáradni nyeresémi-tárgyaik átvétele végett.

A most át nem vehető tárgyakért pedig kérjük annak idejében jelentkezni.

Az egyleti elnökség.

— Tisztelt méhésztársainkhoz. Az egyleti közlöny jövőjét illetőleg beállott örvendetes fordulatról a választmányunk előbb közölt felhívásából már értesültek Önök. Azt hisszük, hogy egyletünk a közelgő új évre nem adhatott volna kedvesebb ajándékot, mint ezt. Az eddigi két forint évi rendes tagsági díjért kapni fogják a „Méhészeti Közlönyt“ minden két hétben, s ezenkívül az „Erdélyi Gazdá“-t is. Rendkívül nagy kedvezményt nyújt egyletünk abban, hogy a körí tagokat, egy forintnyi évi tagsági díjaikért szintén ugyane kedvezményben részesíti, s egy város, vagy községből egyszerre jelentkező tíz tag körí tagnak vétetvén: szintén mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok, s mindezekon kívül még tanítók, körjegyzők és községek a körí tagsági díjért fogják kapni mindkét lapot, választmányunknak egy régibb megállapodása értelmében. Közlönyünk terjedelme ugyanaz marad, mi eddig volt. A szerkesztést továbbra is Bodor László egyel. alelnök fogja vezetni. A lapnak valamennyi eddigi rovatai is megmaradnak, s kiváló szakemberek becses ígérését volt szerencsénk megnyerni arra nézve, hogy munkásságukkal jövőre is gazdagítani fogják közlönyünk tartalmát.

Ennyi előnyt csak a tömeges pártfogás reményében nyújthatott az egylet. Meg vagyunk győződve, hogy nem is fog csalódní reményében, minthogy már most, a méhészt íránt bár némileg érdeklődő közönségnek, (nem véve ki még a legszegényebb osztályt sem) nem áll útjában semmi akadály, hogy belépjen egyletünkbe, s ezáltal minden további megterhelés nélkül megszerezze a „M. Közlönyt“ és „Erd. Gazdát.“

Tájékozásul megjegyezzük, hogy előfizetés külön az „Erdélyi Gazdára“ vagy „Méhészeti Közlönyre“ nem fogadtatik el. Csak egyleti tagoknak küldjük meg az egyszerre megjelenő két lapot, valamint az „Erdélyi Gazdával“ együtt a „M. Közlönyt“ megkapják az erd. gazd. egylet tagjai.

A körí tagoknak az egy forint tagsági díj beküldése után fogjuk meghüldení a lapot.

Figyelmeztetjük továbbá t. méhészt társainkat, hogy lapunkból fölőszámu példányokat nem nyomatunk, s így az elkésve jelentkező tagoknak a megelőzőleg kiadott számokat csak feltételesen küldhetjük meg.

A fennebbiekkal kapcsolatosan az „Erdélyi Gazda“ szerkesztő bizottsága által 1888-ra kiadott előfizetési felhívásból közöljük az alábbiakat:

„Olvasó közönségünk részéről több ízben találván kifejezésre azon óhaj, hogy az „Erdélyi Gazda,“ — mely eddig jobbára a tulajdonképeni mezőgazdasági, állattenyésztés, kertészet, szőlészet és borászattal foglalkozott; — nyújtson nagyobb tért a hazarészünkben oly örvendetes lendületnek indult méhésztnek is! Ez volt főindoka annak, hogy erdélyi gazd. egyletünk igazgató választmánya örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy az eddig önállóan, havi füzetekben megjelent „Méhészeti Közlönyt“ — november 19-én tartott ülésének 151-ik jegyzőkönyvi határozata alapján — 1888. január 1-én kezdődőleg, mint az „Erdélyi Gazda“ mellékletét adja ki. Ezen melléklet a főlapnak egy külön felívét fogja szakszerű szöveggel elfoglalni és önálló szerkesztő bizottság felügyelete alatt megjelenni.

Az erdélyrészi méhész-egylet t. tagjai úgy az „Erdélyi Gazdát,” mint a „Méhészeti Közlönyt” tagsági díjuk fejében díjtalanul kapják.

Az „Erdélyi Gazda” és „Méhészeti Közlöny” az 1888-iki XX-dik évfolyamban *havonként kétszer*; minden hó 1-én és 15-én fog megjelenni.

— Őszinte fájdalommal adunk kifejezést ama lesújtó gyászunk fölött, mely egyletünket — az e téren is érdemekben gazdag — br. Bánffy Ádám és Mucsi József honvéd százados rendes tagok elhunytával érte. Az emlékezés anyala virasszon hamvaik fölött!

— Ügytársaink *figyelmét* nagyon kérjük e téli évadban „méhészeti estélezéseink” felé fordítani s fordíttatni másokkal is! A távolság miatt személyesen részt nem vehető tisztelt feefeinktől értekezéseket, — értesítéseket óhajtanánk nyerni. Kérjük, tegyék azt a mi kérésünkhöz hasonló szives készséggel. Az „estélyek” rendes ideje ez évadra is a szombat d. u. öt óra marad s azokat belközép-utczaik szokott helyiségünkben tartjuk. (Erdélyi Gazd. egyleti iroda, gr. Mikó ház.) Az elnökség mindent megtesz, hogy jól menjenek itt is dolgaink.

— Méhészeti kiállítás lesz Aradon, 1888-ban. E kiállítás sikere érdekében az előmunkálatok már folyamatban vannak, s a mint értesülünk, a terv létesítésére oly kezek kezdték meg a működést, melyektől méltán a legfényesebb sikert várhatjuk. Előre is felhívjuk méhészbárataink figyelmét e kiállításra, melyről időről-időre bővebb értesítéseket is fogunk adni.

— Méh-kaptárak. A helybeli kir. törvényszéki fogház ipar-üzletében nagyban foly a Bodor-féle kaptárak gyártása. Már több száz van készletben és május 1-éig 5—600 darab elkészítése van előirányozva. Midőn felhívjuk erre a méhésztársaink figyelmét arról is értesítjük, hogy egyletünk elnöksége úgy a rendes, mint egyletünk körüli tagjai kívánságára, a megrendelést sziveségből közvetíti, ez által is szolgálatot akarván tenni a méhészeti érdekeknek.

— Kiállítás. Pécsen is lesz mű-, ipar- és termény-kiállítás 1888-ban, mely méhészeti kiállítással is egybe lesz kötve. — A bejelentési határidő f. évi decz. 15-én már lejárt.

— Apadás a méhekben Poroszországban sem volt kedvező időjárás 1887-ben a méhekre nézve; a mint az „Ill. B. Z.” írja, a legújabb összeírás szerint, a folyó évi apadás a méhcsaládokban; 215.683. Az apadás Magyarországon is bizonyosan jelentékeny lesz.

Szerkesztő üzenetei.

Á. A. urnak N.-Egyed. Még mindig késik. Miért?

Sz. L. urnak B.-Hunyad. Örülünk a viszontlátásnak. Köszönet küldeményéért.

B. A. urnak Korond. Az ígért cikket vettük. Köszönjük.

D. Á. urnak Veczel. A cikket vettük. Elkésve érkezvén, csak januárban kerül sor rá. Köszönet érte. A mellékleteket annak idején vissza fogjuk küldeni. Előbbi küldeményét rendeltetési helyére fogjuk juttatni.

K. D. urnak F. Váralya. Sajnáljuk, hogy cikkének, tárgyalmaz miatt a múlt számban nem adhattunk helyet. Üdvözetünket!

A szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Felügyelő bizottság: **Álbu József, Csiki J. József, Fodor Gyula, id. Hutter Samu, dr. Kőmives Gerő és Szentgyörgyi Lajos.**

Ny. a M. Polgár nyomd. Kolozsvártt.